

DELACENSERIE IN OOSTENDE

door Yves DINGENS

In het Bruggemuseum-Gruuthuse loopt tot 25 april 2010 onder de titel 'De Uitvinding van Brugge' een interessante tentoonstelling over leven en werk van Louis Delacenserie (1838-1909). Het overgrote deel van het werk van deze architect is te zien in Brugge, waar Delacenserie stadsarchitect (vanaf 1870) en directeur van de academie (vanaf 1889) was. Hij ontwierp ook de Antwerpse "spoorwegkathedraal" en twee gebouwen in Oostende: de Sint-Petrus en-Pauluskerk (1) en de Officiersmess van de Kazerne Bootsman Jonsen (2).

Allicht minder bekend is dat hij ook reeds vroeger een weliswaar beperkte rol speelde in onze stad. Begin 1887 werden immers de resultaten bekendgemaakt van de wedstrijd voor de restauratie van de grote balzaal van het Kursaal. Acht ontwerpen werden ingediend. Deze zouden worden tentoongesteld in de leeszaal van het Kursaal en het publiek werd uitgenodigd zijn mening te geven. Er werd tevens een driedelige jury aangesteld: A.J. Wauters, kunstcriticus uit Brussel; Louis Delacenserie, architect en Edmond Van Loo, schilder-decorateur uit Brugge. De jury moest haar rapport indienen binnen twee weken zodat een beslissing kon worden genomen op de gemeenteraadszitting van 18 januari 1887. Daar het rapport nog niet gereed was, werd deze zaak pas op 1 februari 1887 besproken. De jury had in haar rapport dd. 17 januari (gevolgd door het Schepencollege in haar verslag dd. 24 januari) twee kandidaten weerhouden: de heer A. Marque uit Brussel en de heren Casteels en De Konink. Uiteindelijk werd A. Marque belast met de werken, die hij reeds in juli tot ieders voldoening had uitgevoerd: de zaak werd volledig verbouwd en versierd met prachtige decoraties en schilderijen (3). Delacenserie heeft niet enkel onze nieuwe dekanale kerk ontworpen (naar het voorbeeld van de Votivkirche in Wenen) maar tevens een plan gemaakt voor de restauratie van de oude Sint-Pieterstoren (de 'Peperbusse'). Voor de aankoop van dit plan betaalde Stad Oostende de som van 300 frank aan de erfgenamen Delacenserie. Desondanks kwamen de restauratiewerken eerder moeizaam op gang (4).

Begin 1935 werd aangekondigd dat een deel van de nog bestaande *Brialmont-omwalling* van Antwerpen zou worden gesloopt voor bouwgrond en wegeaanleg. Onder de af te breken bouwwerken bevonden zich drie monumentale poorten. Het Oostendse Schepencollege herinnerde zich een project uit 1907 van Delacenserie ter verfraaiing van de omgeving van de kazerne. Daarin stelde hij onder meer het heropbouwen voor op de Graaf de Smet de Naeyerlaan van de Antwerpse stadspoorten die alsdan zouden worden afgebroken. Het Oostendse College vroeg nu aan de minister van Landsverdediging of de Berchempoort niet te Oostende kon worden heropgericht. De minister antwoorde evenwel dat dit project niet te verwezenlijken was, daar de blokken natuursteen gebarsten waren en geen waarborg boden qua weerstand. Bovendien zouden de zeer aanzienlijke kosten voor het vervoer van deze enorme steenblokken en voor de moeizame heropbouw van dit kunstwerk volledig ten laste vallen van de stadskas. Men besloot dan ook maar dit project te laten vallen (5).

NOTEN EN BRONNEN:

(1) Een volledige studie van alle aspecten van de Sint-Petrus en – Pauluskerk vindt men bij Vincent Duflou: *De Sint-Petrus en –Pauluskerk*, in: "Gidsenkring Lange Nelle": neogotiek 1990, nr. 4, p. 55-58; bouwgeschiedenis: 1991, nr. 3, p. 64-71; beschrijving van de kerk: 1992, nr. 1, p. 3-8; meubilair: 1992, nr. 2, p. 38-46; brandramen: 1992, nrs. 3-4, p. 73-83; restauraties: 1993, nr. 2, p. 47-52. *De Koninginnekapel*: 1990, nr. 2, p. 19-21 en nr. 3, p. 39-42, alsook in "De gidsenkring", 1994, nr. 4, p. 4-8.

(2) Zie Patrick Vandenabeele: *De Officiersmess*, in: Open Monumentendag Oostende 1995, p. 2-4.

- (3) L'Echo d'Ostende; 09/01/1887 (verslag Gemeenteraad dd. 04/01/1887) en 06/02/1887 (verslag Gemeenteraad dd. 01/02/1887). L'Echo d'Ostende en La Saison d'Ostende dd. 03/07/1887, in hun artikel 'Les décorations du Casino', geven interessante details over het interieur.
- (4) Le Littoral; 23/05/1914.
- (5) L'Echo d'Ostende; 25/05/1935.

ADDENDUM BIJ: Keuzelijst scripties geschiedenis K.U. Leuven, 1934-2008.

door **Emile SMISSAERT**

Ons bibliografisch overzicht (zie: De Plate; nr. 4, april 2009, p. 104-108) wekte aandacht en spoorde tot reflexie bij menigeen aan. Onafhankelijk van elkaar wezen o.m. de heren Freddy Hubrechtsen als Jean-Lou Van Wassenhove in een mailtje op het bestaan, niet zo bekend bij velen, van een website van scripties van en over geschiedenis. Meer bepaald: www.thesis.net, alwaar midden het jaar 2009 circa 925 licentiaatsverhandelingen met gezamenlijk meer dan 142.000 pagina's kunnen gelezen en bestudeerd worden. Integraal én gratis. Io vivat de wetenschap van vrouwe Clio!

Scripties voorgelegd aan de *diverse* universiteiten én die rechtstreeks of zijdelings "Oostende" behandelen, ze komen (nog schaars qua aantal, in digitale vorm gepresenteerd) voor en ze zijn d.m.v. zg. "ingangen" opspoorbaar. Aldus bijvoorbeeld Brent Vantournhout(s) eindwerk, aan de Universiteit Gent voorgelegd in 2001: "*Van "Panne-strand" tot "De Zeewacht": een blik op de evolutie van Oostende in de periode 1940-1980*", van dewelke ik in de Leeszaal van de Stadsbibliotheek (toen nog op het Wapenplein) het idee en het ontstaan, de groei en het uitwerken - weliswaar als behulpzaam toeschouwer en een sympathiserend soort assistent - mocht meemaken. Door het aanreiken van allerlei lokale kranten of gebeurlijk door suggesties, wenken en knepen van en over een waaier secundaire literatuur. Immers, de bibliografie, de computer, het internet, allerlei zoekmachines en G.O.D. (gescande Oostendse documenten), - dat alles was toen vrij nieuw of, soms, bestond nog niet. Over deze, zijn persstudie vergastte de intussen leraar geworden promovendus onze leden van de Kring op een avondvoordracht die goed overkwam. Het is *niet altijd* zo - vind ik - dat eindverhandelingen in feite, na het afstuderen, een kort leven beschoren zijn, - dat het niet anders kan. Wijs de mogelijkheid van digitaal publiceren (integraal én gratis, via www.thesis.net) niet onmiddellijk, radicaal en zonder wat nadenken vooraf. Als ze goed is, kan ze bv. als vermelding van publicatie niet misstaan op een curriculum vitae, - dat fameuze "c.v.", weet je wel. Why not?